

Αθήνα 18 Ιουνίου 1996

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Προτάσεις της βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας *Κ. Φάνης Παλάλη - Πετραλιδά* στο συνέδριο της Επιτροπής Διακομματικής Συνεργασίας Γυναικών με θέμα 'Οι γυναίκες για την ανανέωση της πολιτικής και της κοινωνίας'

Στη θεωρία πάμε καλά, στην πράξη χωλαίνουμε, τόνισε η *Κ. Πετραλιδά*
Για περισσότερες γυναίκες στα κέντρα αποφάσεων πρέπει να κινηθούμε άμεσα και με πρακτικό τρόπο. Γι' αυτό προτείνει:

* Την άσκηση της μεγαλύτερης δυνατής πίεσης μέσα στα κόμμάτ μας ώστε στα ψηφοδέλτια να συμπεριληφθούν όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες - και μάλιστα γυναίκες με τοπική επιρροή και δυνατότητες εκλογής.

* Την ευρύτερη δυνατή ενημερωτική ή και διαφημιστική εκστρατεία ώστε να υπερψηφισθούν οι γυναίκες υποψήφιες.

* Την προεκλογική δέσμευση των κομμάτων μας ότι θα χρησιμοποιήσουν όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες στην Κυβέρνηση και στην κρατική μηχανή.

* Και τέλος την αυτοδέσμευση μας ότι εαν και όταν αναλάβουμε κυβερνητική θέση, στον τομέα ευθύνης μας, θα προωθήσουμε όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες σε υψηλόβαθμες κρατικές θέσεις.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών απαιτείται φυσικά ένας προϋπολογισμός ένα budget. Μια αποτελεσματική ενημερωτική καμπάνια στις εφημερίδες και στα ραδιοτηλεοπτικά και μάλιστα σε προεκλογική περίοδο απαιτεί μεγάλα κονδύλια.

Για να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα αυτό πρέπει:

πρώτον να προσπαθήσουμε να δεσμεύσουμε τα κόμμάτ μας, ότι από την προεκλογική διαφημιστική "πίττα" ένα κομμάτι θα πάει για την προβολή των υποψηφιοτήτων των γυναικών

δεύτερον, να απευθυνθούμε από μόνες μας σε εταιρίες που διευθύνονται από γυναίκες (πτώντας την οικονομική συνδρομή τους για την ενίσχυση της καμπάνιας

τρίτον, να απευθυνθούμε στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, (πτώντας την δωρεάν ή με συμβολική τιμή, παραχώρηση χώρου ή χρόνου για την προώθηση της γυναικείας καμπάνιας...

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση.

Και να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας να διοργανώσετε τη σημερινή εκδήλωση. Τέτοιες πρωτοβουλίες, μπορεί να μην επιλύουν το μέγα θέμα της Ισότητας, όμως ασφαλώς συμβάλλουν. Είναι βήμα θετικό ...

Και απ'ότι έχω καταλάβει απ'τη συμμετοχή μου την τελευταία 20ετία σ'αυτό που ονομάζουμε Αγώνα για την Ισότητα, η Ισότητα δεν είναι ούτε σύμβαση για να υλοποιηθεί με μια υπογραφή ούτε κοινωνική κατάκτηση που μπορεί να επιτευχθεί μ'έναν σκληρό αγώνα. Δεν είναι γόρδιος δεσμός που λύνεται με σπαθί...

Η Ισότητα είναι μια μακρά και δύσκολη πορεία μέσα στο χρόνο, που απαιτεί πολλά μικρά και μεγάλα βήματα... Είναι, θα έλεγα, "νοοτροπία" που προϋποθέτει ωριμότητα και ωρίμανση συνθηκών, συγκυριών, καταστάσεων. Εγχεψάλων, πρώτα - πρώτα.

Πού βρίσκεται σήμερα το ζήτημα αυτό της Ισότητας που τις προηγούμενες δεκαετίες είχε κάνει τόσα πρωτοσέλιδα με τις μακρές θορυβώδεις διεκδικητικές εκδηλώσεις των γυναικών σχεδόν όλων των χωρών;

Γιατί αυτή η αφωνία των τελευταίων ετών; Κατακτήσαμε τα ζητούμενα και πια αναπαυόμαστε στις δάφνες μας; Κουρασθήκαμε, βαρεθήκαμε ή αναγνωρίσαμε το ματαιο του αγώνα;

Τίποτα απ'αυτά δεν συμβαίνει ασφαλώς.

Απλούστατα οι δραματικές
ιδεολογικές,πολιτικές και οικονομικές
ανατροπές που ζεί ο κόσμος απο το 1990,η
κατάργηση του διπολισμού και του ψυχρού
πολέμου,αναστάτωσαν τις κοινωνίες όλων των
χωρών,ανέτρεψαν τις ιεραρχήσεις των
κοινωνικών προβλημάτων θόλωσαν τις
προτεραιότητες,έφεραν στην επικαιρότητα
προβλήματα οξύτερα και εντονότερα...

Ομως το πρόβλημα της Ισότητας εξακολουθεί
να υπάρχει και να μας ταλανίζει.

Σε ποιά ψάση βρίσκεται;Παραφράζοντας μια
γνωστή ρήση του Καραμανλή θα έλεγα ότι
"θεωρητικά παμε καλά".

Οσον αφορά στους νόμους,στους κανονισμούς,
στους θεσμούς -στα χαρτιά γενικά έχουμε
κατακτήσει και καθημερινώς κατακτούμε όλο
και περισσότερα...

Εκει που τα πράγματα δεν πάνε καλά είναι η
πράξη,η καθημερινή πραγματικότητα σ'όλους
τους τομείς ζωής και δράσης:

Απο την καθημερινή ζωή της χειραφετημένης
πια εργαζόμενης γυναίκας,η οποία είναι εκ
των πραγμάτων αναγκασμένη να δουλεύει ένα
δεύτερο οκτάωρο στο σπίτι,αμισθί...

Απο την υπερδιπλασια ανεργία των γυναικών,
κυρίως των νέων γυναικών ως την κυβέρνησή
μας,όπου η γυναικεία παρουσία είναι καθαρά
συμβολική,όπου,θα έλεγα η γυναικεία παρουσία
χρησιμοποιείται ως άλλοθι για να διασκεδασθεί
η απόλυτη ανδρική κυριαρχία...

Στο επίπεδο των θεσμών,καθώς είπα,πάμε καλά
και μέσα και έξω.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μάλιστα, ύστερα από την διασκεψη του Πεκίνου, προωθεί ορισμένες σημαντικές ρυθμίσεις, οι οποίες υλοποιούμενες πιστεύω ότι θα συμβάλλουν σημαντικά στην υπόθεση της Ισότητας.

Τελευταία σχετική ρύθμιση η Οδηγία που εκδόθηκε στις 27 Μαρτίου, με την οποία τροποποιείται άλλη οδηγία και θεσμοθετείται η "εκδήλωση προτίμησης του υπο εκπροσωπούμενου φύλου": Για την απασχόληση ή για την προαγωγή, μεταξύ δύο ισοτίμων σε προσόντα προσώπων, προτιμάται το φύλο που δεν εκπροσωπείται ισοτίμα - που, κατά κανόνα, είναι το γυναικείο...

Αλλά ακόμα πιο αξιόλογη κοινοτική πρωτοβουλία είναι η "Ανακοίνωση της Επιτροπής" της 21ης Φεβρουαρίου 1996 για την "ενσωμάτωση της Ισότητας των ευκαιριών στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών και στόχων". Στο πολύ σημαντικό, πιστεύω, αυτό κείμενο χαράσσονται οι κατευθύνσεις για την υλοποίηση της αρχής του λεγομένου "mainstreaming"

Του να λαμβάνεται δηλαδή υπόψη η αρχή της Ισότητας των Ευκαιριών στο σχεδιασμό, στην εκπόνηση όλων των προγραμμάτων της Κοινότητας! Είναι πράγματι μια σημαντική πρόοδος. Αντι η κοινοτική γραφειοκρατία, να σπεύδει εκ των υστέρων να συμπληρώσει ή να διευκρινίσει όπως συνέβη, για παράδειγμα με τα διαρθρωτικά ταμεία. Ο σεβασμός της Ισότητας των ευκαιριών μπήκε στους κανονισμούς των

διαρθρωτικών ταμείων μας μόλις το 1993,ενώ το Συμβούλιο ενέκρινε το σχετικό κείμενο στις 22 Ιουνίου 1994!

Μέχρι πριν δύο χρόνια δηλαδή τα Ταμεία,η Οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,το πούγγι της Κοινότητας για να το πούμε πιο λαϊκά ήταν αποκλειστικά ανδρική υπόθεση!..

Για την υλοποίηση αυτής της αρχής της "ενσωμάτωσης των ίσων ευκαιριών" σ'όλες τις κοινοτικές δράσεις εγκρίθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο και ένα σχετικό πρόγραμμα 1996-2000,ύψους 30 εκατ.ECU.Δεν είναι ίσως πολλά,είναι όμως μια αρχή...

Ωστόσο,όπως είπα και στην αρχή το πρόβλημα δεν είναι τόσο στους θεομους,όσο είναι στην πράξη,στην υλοποίηση...

Ας το πούμε για μια ακόμα φορά καθαρά:
Η Ισότητα ούτε ήρθε,ούτε θα έρθει αν δεν υπάρξει ισότιμη συμμετοχή στα κέντρα όπου παίρνονται οι οικονομικές και πολιτικές αποφάσεις...

Το πρόβλημα της Συμμετοχής είναι παγκόσμιο και φυσικά Πανευρωπαϊκό.Όμως είναι γεγονός ότι επετινεται και εντείνεται καθώς κατεβαίνουμε απο τον φιλογυναικειο Ευρωπαϊκό Βορρά στον πατριαρχικό -ακόμα- Νότο.

Ετοι στην κοινοβουλευτική εκπροσώπηση ξεκινάμε απο το 40,4% της Σουηδίας περνάμε στο 33,5% της Φινλανδίας,το 33% της Δανίας,το 30,2% της Ολλανδίας,κατεβαίνουμε στο 25,7% της Γερμανίας για να καταλήξουμε στο δικό μας 6%!

Το 52% των ψηφοφόρων εκπροσωπείται από το 6%.

Παρόμοια είναι η εικόνα της γυναικείας συμμετοχής και στις εθνικές κυβερνήσεις: Ξεκινάμε από τη Σουηδία όπου πράγματι υπάρχει κυβέρνηση Ισότητας με 50% γυναικεία συμμετοχή, περνάμε στη Φινλανδία με 39%, στη Δανία με 35%, στην Ολλανδία με 24,6%, για να καταλήξουμε και πάλι στη χώρα μας, όπου, καθώς είπα, η γυναικεία συμμετοχή, μόνον ως άλλοθι της απόλυτης ανδροκρατίας μπορεί να εκληφθεί...

Τί πρέπει και –κυρίως– τί μπορεί να γίνει ώστε να προωθηθεί στην πράξη η ισότιμη συμμετοχή στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 80 είχαμε αρχίσει να συζητάμε τρόπους και μεθόδους.

Μια μέθοδος που προτάθηκε τότε ήταν οι ποσοτώσεις. Θυμάμαι ότι όλες οι γυναικείες οργανώσεις, οι φορείς, τα κόμματα σ'ολόκληρη την την Ευρώπη είχαν αποδοθεί σε μια μεγάλη συζήτηση για τις ποσοτώσεις, συζήτηση που καποτε έπαιρνε τη μορφή "παζαρέματος", αφού ξεκίναγε από 15 και έφτανε ως το 45%.

Τότε, το 1986–87, στο Τμήμα γυναικών της Νέας Δημοκρατίας, που ήταν μια πολύ μεγάλη γυναικεία οργάνωση, επεξεργαστήκαμε μια άλλη πρόταση, της λεγόμενης Αναλογικής συμμετοχής:

"Προτειναμε,δηλαδή, κατ'αρχήν, στα όργανα κάθε κόμματος,να μετέχει αριθμός γυναικών ανάλογος των εγγεγραμμένων γυναικών-μελών και όταν το κόμμα ασκεί εξουσία να δεσμεύεται να προτείνει σε περίπτωση αιρετών και να διορίζει,όπου υπάρχει διορισμός,ανάλογο αριθμό γυναικών σε όλα τα κέντρα λήψης των αποφάσεων.
Ήταν μια πρόταση που απέψευγε το "παιχνίδι της κολοκυθιάς",στο οποίο μπορούσαν να εξελιχθούν οι ποσοστώσεις,και απ'την άλλη έδινε "κίνητρα" για τη συμμετοχή στα κόμματα.Και πάνω απ'όλα εμπεριείχε την αρχή του "fair play"
Ζητούσαμε απο τα ανδροκρατούμενα κόμματα την αναλογία μας ως συμμετέχουσες,ως συμβάλουσες στην προώθηση των σκοπών τους και όχι ως απλοί ψηφοφόροι...

Την Πρόταση αυτή της Αναλογικής Συμμετοχής την υπέβαλα το καλοκαίρι του 1988 στη Συνδιάσκεψη Γυναικών του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στη Βόννη και έγινε ομόφωνα δεκτή.

Μάλιστα το Φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς επικυρώθηκε στο Συνέδριο του Λαϊκού Κόμματος.

Τα φιλελεύθερα κόμματα δεσμεύτηκαν να προτείνουν ή όταν ασκούν εξουσία να διορίζουν αριθμό γυναικών ανάλογο προς τα μέλη τους...

Όπως γνωρίζετε αν και έγιναν αρκετά βήματα σε πολλές χώρες,ούτε οι ποσοστώσεις ούτε η αναλογική συμμετοχή δεν εφαρμόστηκαν ποτέ ή δεν εφαρμόστηκαν πλήρως,επαληθεύοντας

αυτό που είπα στην αρχή ότι η Ισότητα δεν επιβάλ-λεται.Είναι τελικά θέμα ωριμότητας και ωρίμανσης συνθηκών και συγκυριών -της κοινωνίας γενικότερα.

Ωστόσο,σήμερα,τέσσερα χρόνια πριν το 2000 νομίζω ότι όλες συνειδητοποιούμε ότι οι αντικειμενικές συνθήκες είναι ωριμότερες για να κάνουμε κατι.

Αυτή η γενική ρευστότητα που επικρατεί στην πολιτική, στην οικονομία,στις ιδέες,αυτή η αίσθηση που νοιώθουμε όλοι ότι βιώνουμε το τέλος μιας εποχής και την έλευση μιας νέας νομίζω ότι ευνοούν την προώθηση της υπόθεσης της γυναικείαςσυμμετοχής στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Στο κατω-κάτω η εποχή που ψεύγει αφήνοντας πίσω της συντρίμια, μόνο στον άνδρα μπορεί να χρεωθεί.Η γυναίκα ούτε στην οικοδόμηση ούτε στην κατεδάφιση πήρε μέρος.Ηταν απλός θεατής.Το γεγονός αυτό πιστευω ότι προσθέτει ένα ακόμα ηθικό έρεισμα στις διεκδικήσεις μας.Εκτος απο το επιχείρημα της Ισότητας,της Δικαιοσύνης,του "fair play" η γυναίκα μπορεί τώρα να ισχυρισθεί:"Ο κόσμος που ψτιάξατε και καταρ-ρέει,απογοήτευσε.Αφήστε να βοηθήσουμε και μεις στην οικοδόμηση του νέου.Ισως πετύχουμε καλύτερα".

Οι συνθήκες λοιπόν είναι ωριμότερες.Το ζήτημα είναι πώς να χαράζουμε μια κοινή στρατηγική η οποία,δίχως να είναι ή να εξελιχθεί σε ρατσιστική

υστερία,θα πετύχει τους στόχους μας,μέσα
στα πλαίσια της πλουραλιστικής
πολυκομματικής δημοκρατίας.

Κατ'αρχήν όταν αναφερόμαστε στη Συμμετοχή
στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων,θα πρέπει να
ξεκαθαρίσουμε ότι μιλάμε για την Βουλή και
την Κυβέρνηση σε στενή και ευρεία
έννοια.Απλάδη το υπουργικό συμβούλιο και τις
διοικήσεις των μεγάλων κρατικών
Οργανισμών,Ιδρυματων και Επιχειρησεων.

Η νοοτροπία "να ξεκινήσουμε απ τους
συλλόγους της γειτονιάς και την τοπική
αυτοδιοίκηση" νομίζω ότι είναι μια
ξεπερασμένη και κυρίως αναποτελεσματική.Θα
πρέπει,πιστευω καθαρά να στοχεύσουμε
περισσότερες θέσεις στη Βουλή και στην
Κυβέρνηση.

